

**ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ
ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
Радомишльське надлісництво**

від 10.03 2025 р.

№ 6

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Про навчання працівників надлісництва
щодо дотримання принципів та критеріїв
FSC[®], проведення роз'яснювальної роботи
з працівниками про суть та значення
лісової сертифікації та затвердження інструкції

В зв'язку з проведенням лісової сертифікації на підприємстві :—

ДОРУЧАЮ:

1. Лісничим всіх лісництв та начальникам інших структурних підрозділів провести навчання працівників:
 - з екологічних питань (збереження біорізноманіття, значення для цього мертвої деревини, залишення для збереження цінних дерев, виявлення та реєстрація рідкісних та зникаючих видів рослин).
 - з соціальних аспектів ведення лісового господарства (врахування соціальних наслідків проведення лісогосподарських заходів, консультації із зацікавленими сторонами при формуванні планів та стратегії розвитку підприємства).
 - стосовно вимог щодо відслідковування ланцюга походження деревини.
2. Для документального підтвердження проведеного навчання необхідно мати:
 - програму навчань (пам'ятку);
 - протокол проведення навчання, список осіб, що пройшли навчання.
3. Затвердити інструкцію із забезпечення на підприємстві вимог стандарту FSC[®] сертифікації ланцюга походження деревини.
4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника начальника надлісництва Олега ТУЗІЧЕНКА.

Начальник надлісництва

Іван ЗАХАРЧУК

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Радомишльського надлісництва
філія «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
Іван ЗАХАРЧУК
«10» 03 2025 рік

Програма навчання спеціалістів Радомишльського надлісництва з лісової сертифікації за схемою FSC®

Ця програма розроблена на виконання розпорядження №6 від 10.03.2025 «Про навчання працівників надлісництва щодо дотримання принципів та критеріїв FSC®, проведення роз'яснювальної роботи з працівниками про суть та значення лісової сертифікації» з метою забезпечення виконання у філії вимог принципів і критеріїв FSC®, зокрема критерію 1.6.

1. Суть та значення лісової сертифікації, зміст Принципів і Критеріїв FSC®.

Лісова сертифікація – оцінка відповідності системи ведення лісового господарства встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку. Метою лісової сертифікації є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загальновизнаних і таких, що заслуговують на довіру стандартів.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства забезпечує заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при одночасному збереженні біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого населення і суспільства в цілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси.

Економічно життєздатне використання лісових ресурсів означає, що лісове господарство і лісокористування організовані й управляються таким чином, щоб бути прибутковими, проте не за рахунок виснаження лісових ресурсів і природних екосистем.

Сертифікація ведення лісового господарства (або лісова сертифікація) - це відносно новий процес, який швидко розвивається і стрімко змінює звичний вигляд світової торгівлі лісоматеріалами. Якщо раніше при укладанні контрактів на постачання лісопродукції покупців цікавили якість, строки постачання та ціна, то тепер до цих вимог додається ще й вимога екологічної сертифікації.

Вигоди, які отримує філія від проведення сертифікації, є такими:

- Наявність сертифікованої продукції поліпшує доступ на екологічно чутливі ринки.
- Пропозиції на постачання сертифікованої продукції зазвичай надходять від найбільш солідних компаній, тому вони більш довготривалі та стабільні.

- Сертифікація істотно поліпшує імідж філії та полегшує маркетинг його продукції.
- Сертифікована продукція зазвичай має більшу ціну отже підвищує прибуток.

Крім цього сертифікація сприяє модернізації виробничого процесу, підвищенню ефективності системи охорони праці та техніки безпеки на робочих місцях, підвищенню професійної відповідальності персоналу, забезпеченню сталості користування лісовими ресурсами, тощо.

Практично в усьому світі вкладення грошей в сертифікацію окупається і є корисним, як для бізнесу, так і для персоналу самої філії.

Сертифікація за системою FSC® є добровільним процесом і проводиться лише за умови бажання і готовності постійного лісокористувача засвідчити документально стале ведення лісового господарства і лісокористування у філії.

Сертифікація проводиться спеціально акредитованими Лісовою Опікунською Радою аудиторськими компаніями шляхом проведення попереднього, основного, планових та позапланових аудитів на підставі контракту, який укладається на 5 років, тобто термін дії сертифікату становить 5 років, після чого всю процедуру треба повторювати.

Сертифікаційні аудити проводяться за спеціальною програмою, яка включає зустрічі з персоналом філії, представниками місцевого населення та неурядових екологічних організацій, вивчення плану ведення лісового господарства, перевірка отриманої інформації з реаліями під час вибіркового натурного обстеження місць проведення лісогосподарських операцій та інші процедури.

В результаті основного сертифікаційного аудиту приймається рішення або про присудження письмового свідчення сталого ведення лісового господарства у філії (сертифіката FSC®) або про необхідність виправлення помічених під час аудиту невідповідностей з Принципами і Критеріями FSC®. В останньому випадку дається час на виправлення невідповідностей, після чого процедура повторюється знову. Після видачі сертифіката аудиторська компанія щорічно проводить контрольне обстеження і продовжує (або призупиняє) дію сертифіката.

Наявність сертифіката надає право філії використовувати на своїй продукції зображення логотипу FSC®.

2. Проведення оцінок можливого соціального та екологічного впливу та екологічних наслідків.

Одним з вимог FSC® є проведення оцінювання можливого впливу лісогосподарських заходів на навколишнє природне середовище та можливих соціальних і екологічних наслідків цих заходів.

Відповідно до цих вимог в надлісництві розроблена інструкція з оцінки можливого соціального та екологічного впливу лісогосподарських заходів, що плануються, та екологічних наслідків проведених лісогосподарських заходів.

3. Охорона праці і техніка безпеки.

Вимоги FSC® щодо охорони праці та техніки безпеки перевищують вимоги національної нормативно-законодавчої бази.

Зокрема робітники, що працюють на заготівлі лісу, мають використовувати такі засоби індивідуального захисту: каску із захистом вух та очей, одяг зі спеціального матеріалу, який неможливо прорізати бензопилою, спеціальні рукавиці та взуття з металевими вставками.

Техніка, що працює в лісі, і транспортні засоби, що здійснюють перевезення людей і вантажів, мають бути споряджені вогнегасниками і аптечками першої допомоги, термін дії яких ще не вичерпаний.

Підприємство має забезпечити засобами захисту всіх робітників, які працюють на небезпечному транспорті або з небезпечним обладнанням та/або у шкідливих умовах. Зокрема, в шумних умовах праці (при роботі з бензопилою або на верстатах в деревообробному цеху) робітники мають працювати в захисних навушниках, на вантажно-розвантажувальних роботах – в захисних касках.

4. Виявлення рідкісних видів, їх охорона і моніторинг.

Вимоги FSC[®], встановлені Критерієм 6.2, вимагають виявляти і охороняти на території надлісництва всі рідкісні та зникаючі види флори і фауни, тобто перевищують вимоги національного законодавства.

Встановлені місцеперебування рідкісних видів флори та фауни мають бути нанесені на карти (або плани) філії (лісництв).

Наявність на території надлісництва рідкісних і зникаючих видів флори і фауни, а також рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, слід враховувати при плануванні і виконанні будь-яких лісгосподарських і природоохоронних заходів.

При складанні технологічних карт виконання лісгосподарських заходів місцеперебування рідкісних видів флори та фауни або рослинних угруповань слід заносити до технологічних схем, щоб при проведенні заходу не порушити природний режим їх існування. В розділ технологічної карти, де описано природоохоронні аспекти проведення заходу, робиться відповідний запис про заходи, які слід вжити для охорони таких видів або угруповань.

Підприємство повинно щорічно проводити моніторинг виявлених рідкісних і зникаючих видів флори і фауни та рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України.

5. Особливості відведення лісосік та проведення рубок

Вимоги FSC[®] до практики проведення лісгосподарських заходів базуються на забезпеченні екологічної та соціальної безпеки. При веденні лісового господарства слід всіляко намагатися:

- обмежити застосування суцільно-лісосічних рубок, а також площі лісосік таких рубок;
- відновлювати ліси шляхом природного поновлення;
- застосовувати аборигенні види дерев і чагарників;
- зберігати під час проведення рубок цінні та рідкісні дерева і чагарники, насінники і плюсові дерева, а також важливі для збереження біорізноманіття елементи насаджень – сухостій, повалені, фаутні, поодинокі старовікові дерева тощо;
- обмежити спалювання порубкових решток, залишати їх для перегнивання (цілими або подрібненими спеціальним устаткуванням).

При суцільних рубках слід залишати та охороняти не менш як 10 дерев I ярусу на 1 га (серед яких цінні та рідкісні дерева, насінники і плюсові дерева), цінні та рідкісні чагарники.

При будь-яких видах рубок слід залишати у непорушеному стані:

- окремі елементи насаджень, які є важливими для збереження біорізноманіття (сухостій, повалені, фаутні, дуплясті, поодинокі старовікові дерева тощо);
- ділянки чутливі до водної та вітрової ерозії;
- заболочені ділянки, водні об'єкти;
- куртини підросту.

Зберігати на ділянці щонайменше 5 м³ мертвої деревини різного діаметру та стадії розвитку на 1 га для забезпечення ксилобіонтної фауни природним укриттям.

Під час проведення рубок застосовувати технології, які дають змогу максимально зберігати дерева, що не підлягають вирубуванню, підріст, підлісок, трав'яний покрив та ґрунти.

Такі дерева, елементи насаджень та ділянки забороняється рубати, про що робиться відповідний запис в технологічній карті, а їх місце розташування наноситься на схему розробки лісосіки.

6. Вимоги із забезпеченням виконання у надлісництві ланцюга походження деревини.

При прийманні на роботу на посади, що передбачають відповідальність за дотримання вимог стандарту FSC®-STD-40-004, такі спеціалісти та робітники проходять навчання щодо дотримання вимог стандарту FSC® на ланцюг постачання деревини.

Інженер лісового
господарства II категорії
відділу лісового господарства

Сергій ДЕМ'ЯНЧУК